HalmstadBudet

Ett nyhetsbrev till Gamla Halmstads medlemmar Årg. 20 Nr 4/2025

Ett årsmöte att minnas

På Gamla Halmstads årsmöte höll minnesmästaren Martin Nilsson ett rafflande föredrag om minnesteknik.

Han är Halmstadsonen som slagit världsrekord i att komma ihåg decimaler av pi och som för den breda massan blev känd när han deltog i tv-programmet Talang. Där slog han både juryn och tittarna med häpnad när han på bara några timmar lärde sig en hel kvällstidning utantill, från nyheter och sudoku till vädret i Kiruna.

Kan vem som helst bli bättre på att komma ihåg saker? Enligt Martin är svaret ett solklart ja. Vi som åhörare fick en inblick i hur det går det går till. Hur man genom att associera människor till bilder kan bli en, kanske inte minnesmästare, men en minneslärling.

Han använde en känd tavla som föreställer Halmstadgruppen och lade till mentala minnesbilder till den för att exemplifiera. Genom att koppla samman Sven Jonsson med ett garnnystan kunde vi härleda det till att Sven var bekant med konstnären GAN.

– Garn och GAN låter likadant, åtminstone på Halmstaddialekt, konstaterade Martin.

Stellan Mörner kläddes i en teatermask för att påminna om att han gjorde dekor och kostym till en rad teateruppsättningar. Till synes tokiga bilder kan alltså göra det lättare att komma ihåg.

Vi fick lära oss att använda ett så kallat minnespalats eller minneshus, och placera saker som symboliserar minnesvärda saker i rätt rum och på rätt hylla. Men framför allt att klä minnet i något som är lite absurt eller om man så vill - minnesvärt. Vill man komma ihåg vad det var man skulle minnas är det bara att gå in i rätt hus, leta upp rätt rum, gå fram till bokhyllan till höger

fortsättning på nästa sida…..

Ge bort ett medlemskap i julklapp!

Välkommen till Akademibokhandeln, Storgatan i Halmstad och träffa Gamla Halmstads styrelse och funktionärer.

Ny medlem får ett medlemskap och årsbok 2025 och även en äldre årsbok för endast 230 kr.
Följande dagar finns vi på plats:
Julskyltningssöndagen: 13.00-18.00
Lördagen 6/12 10.00-13.00
Lördagen 13/12 10.00-13.00
Lördagen 20/12 10.00-13.00

Hjärtligt välkommen!

och minsann – på tredje hyllan ligger minnet. Det kan vara värt att påminna om att det är en träningssak!

Om vi är bättre på att minnas nu är väl inte helt klart, men hos många av åhörarna pratades det långt ut på gatan om hur spännande det var att få en inblick i Martins tekniker och fömågor. Det var glädjande eftersom vi i Gamla Halmstad strävar efter att få föredrag, utställningar, skrifter, stadsvandringar med mera att räcka längre än stunden man tar del av dem. När vi lyckas prata man kanske om det upplevda ända till Stora torg eller under hela bussturen hem eller till och med vid nästa söndagsmiddag med goda vänner.

På årsmötet ordnade vi också bokbord där vi bland annat sålde det senaste tillskottet i vår skriftsamling: Symfonier i Halmstad 1897–2025 – Halmstads orkesterförening i fokus. Författaren Staffan Albinsson var på plats och signerade. Vid årsmötesförhandlingarna beslutades att föreningens årsavgift ska höjas med 20 kronor till 250 kronor. Detta införs nästa år och gäller för 2026–2027.

Text: Staffan Karlsson
Foto: Christel Ek

Nyheter i medlemsportalen

På 1920- och 30-talet var det populärt att ge ut häften med karikatyrer på kända halmstadbor. I Gamla Halmstads bibliotek har det länge legat ett antal sådana häften, dessa är nu digitaliserade och finns på medlemsportalen. De tre häften som heter känt folk är tecknade av Rudolf Petersson som också ritade 91:an Karlsson. Andra tecknare är Folke Hellsen och signaturen Triton.

1800-talet var storhetstiden för karikatyrer på kontinenten, men till Halmstad kom de på 1920-talet då de blev populära. De häften som finns på medlemsportalen är namnet på den karikerade personen inskrivet i efterhand. Tecknaren verkar ta för givet att läsarna skulle känna igen personen. Men idag är vi glada för att namnen finns med.

Dessa häften finns nu på medlemsportalen tillgängliga för alla medlemmar. Originalhäftena finns i Gamla Halmstads bibliotek på Halmstad slott.

Sven Johansson

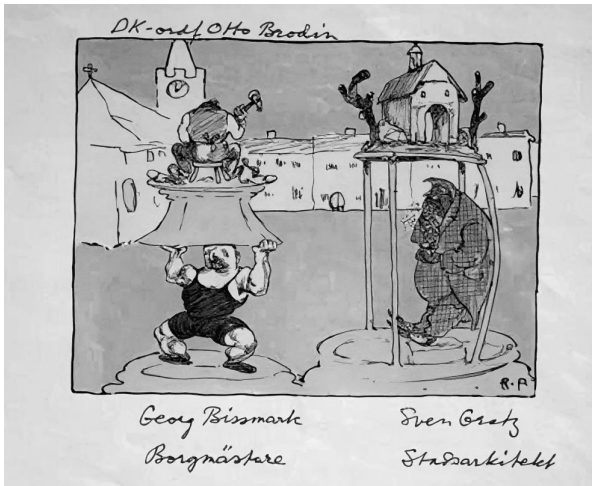

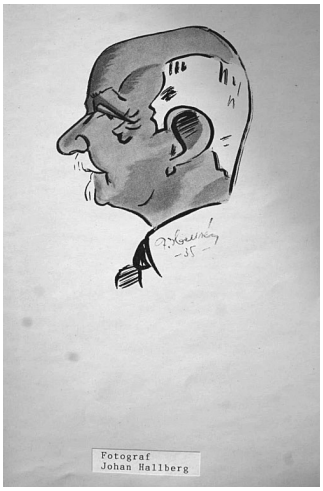

På bilden till vänster syns Georg Bissmark som var Gamla Halmstads första ordförande samt arkitekten Sven Gratz.

Bilden till höger föreställer fotograf Johan Hallberg.

När ni läser detta har ni fått den nya årsboken i er hand. Som ni ser uppmärksammar vi att Hallandsgården fyller 100 år 2025, där har Gamla Halmstad varit involverade och sett till att pengar från stiftelsen Sköldska huset använts till renovering av husen. Jag är nyfiken på 1600-talet och i årets bok finns en ny intressant artikel om en halmstadbo som var ovarsam med vad han sa, och eftersom han vände sig mot Karl XI och staten räckte det för att hamna i rådstugan och bli dömd. Men den artikel som berör mig mest är artikeln om Marita som kom som flyktingbarn från Finland 1944 och som ännu bor kvar i Halmstad och besökte utställningen vi hade i somras om andra världskriget på Kultur på slottet.

På årsmötet i oktober avgick Christer Harplinger från styrelsen och i hans ställe valdes Åke Bengtsson in i styrelsen, i det konstituerande mötet blev han sedan vald till kassör av den nya styrelsen. Åke kommer att presenteras närmar i ett kommande nummer av HalmstadBudet. Årsmötets föredrag skriver vi om på annan plats i Halmstadbudet, men jag hoppas att några

Ordföranden har ordet

medlemmar har tagit till sig de verktyg för att förbättra vårt minne som Martin Nilsson försåg oss med under sitt föredrag.

Ni som prenumererar på nyhetsbrevet eller följer oss på Facebook har sett att vi har uppdaterat HAJK-kartan med bilder på gårdar och hus på Kärleken och Norra Utmarken. Ni hittar länken till HAJK-kartan under rubriken Kartor på hemsidan. I nyhetsbrevet informerade vi också om att medlemsportalen är uppdaterad. Dels med de flesta böckerna Gamla Halmstad gett ut i serien om industrihistoria, samt flera häften med karikatyrer på halmstadprofiler från 1920 och 30-talet.

Passa på att anmäla er till både nyhetsbrevet och medlemsportalen om ni inte redan har gjort det. Har ni problem att hitta en bra julklapp är ett medlemskap i Gamla Halmstad ett bra alternativ. Ni kan då träffa oss på Akademibokhandeln alla lördagar fram till jul eller komma inom kansliet så får ni årsboken med er på en gång.

Sven Johansson

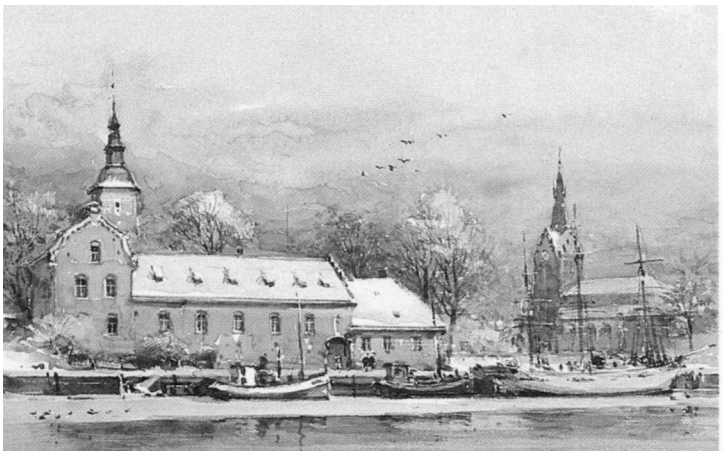

Fredsjulen 1918

Låt oss återvända till ödesåret 1918 och se hur jul- och nyårshelgerna ”firades” i Halmstad. Fira är egentligen inte det rätta ordet under detta mörka år som hade fått sin prägel av det första världskrigets massdödande, spanska sjukans härjningar med många dödsfall i Halmstad, livsmedelsbrist och dyrtider.

Julskyltning var vid den här tiden något som enskilda affärsidkare kunde ha men inte något samordnat evenemang. Just 1918 uteblev den i Halmstad. Det rådde brist på både pengar och varor. Julens stora händelse ordnade Hallandsposten som lät såga ner en gran från Galgberget och sätta upp den på Stora Torg. På så sätt fick Halmstad det här året sitt första officiella julträd. Hundratals hjälpsamma händer och armar hjälpte till att resa den knappt 20 meter höga granen som tändes då skymningen föll. Stora Torg hade aldrig varit vackrare tyckte många.

På julaftonen var vädret först grått och dimmigt. Fram emot kvällen klarnade emellertid luften och temperaturen sjönk under noll. Kyrkorna fylldes med förväntansfulla besökare som kom för att höra julevangeliets budskap om barnet genom vilket världen skulle försonas med sina synder och människorna få evigt liv. Speciella jularrangemang ordnades på till exempel lasarettet, sjuk- och försörjningshemmet och barnhemmet. Det kunde handla om mat, julklappar eller skön körsång.

Nyårsafton firade Halmstadborna på olika sätt. På Hotell Mårtensson och Folkets Hus ordnades nyårsvaka med dans. Det senare var inget man talade högt om då dansförbud fortfarande gällde på grund av spanska sjukan. Välfyllda nyårsvakor med predikan, bön och psalmsång ordnades i stadens olika kyrkor. Nyårsdagen blev en vacker vinterdag då Halmstadborna sökte sig ut i staden. Många var uppklädda och vissa herrars cylinderhattar blänkte stålligt i vintersolen. I Norre katt var det hög stämning då barnfamiljerna samlades i stora skaror i det fina vädret.

Anders Bergenek

Föreningen Gamla Halmstad
Årsmötesprotokoll 2025-10-22

§ 1 Årsmötets öppnande
Föreningens ordförande Sven Johansson önskade alla välkomna och förklarade årsmötet öppnat.

§ 2 Godkännande av dagordning
Dagordningen godkändes.

§ 3 Val av mötesordförande och mötessekreterare
Årsmötet valde Ann-Charlotte Westlund till mötesordförande och Peter Björk till mötessekreterare.

§ 4 Val av justerare tillika rösträknare
Årsmötet utsåg Claes Ziegler och Jan-Olof Johansson till justerare tillika rösträknare.

§ 5 Verksamhetsberättelse och bokslut
Årsmötet beslutade att lägga verksamhetsberättelse och bokslut med godkännande till handlingarna.

§ 6 Revisionsberättelse
Föreningens revisor Bo-Lennart Nilsson föredrog revisionsberättelsen. Årsmötet beslutade att fastställa resultat- och balansräkning enligt årsredovisningen.

§ 7 Ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2024/2025
Föreningens revisorer har inkommit med revisions berättelse vari årsmötet föreslås bevilja styrelsen an svarsfrihet för den tid revisionen omfattar. Årsmötet beslutade enligt förslaget.

§ 8 Beslut om antal styrelseledamöter
Årsmötet beslutade att styrelsen ska bestå av ordfö rande och nio ledamöter.

§ 9 Val av ordförande
Valberedningen föreslog omval av Sven Johansson som föreningens ordförande.
Årsmötet beslutade enligt förslaget.

§ 10 Val av styrelseledamöter
Valberedningen föreslog omval på två år av Linda Hellring, Kristina Johansson, Thomas Stålheden och Ingela Winstrand, och nyval på två år av Åke Bengts son. Anders Bergenek, Peter Björk, Mats Jönsson och Staffan Karlsson valdes på två år vid föregående årsmöte, medan Christer Harplinger har avsagt sig fortsatt styrelseuppdrag. Årsmötet beslutade enligt valberedningens förslag.

§ 11 Val av revisor och revisorsuppleant
Valberedningen föreslog omval av Bo-Lennart Nils son som revisor och omval av Ann-Charlotte West lund som revisorsuppleant. Årsmötet beslutade enligt förslaget.

§ 12 Val av valberedning
Årsmötet beslutade att utse Ingegerd Sahlström, Sigge Ohlsson och Ulrika Larsson till valberedning, med Ingegerd Sahlström som sammankallande.

§ 13 Fastställande av verksamhetsplan med budget för verksamhetsåret 2025/2026
Föreningens ordförande redovisade ett förslag till verksamhetsplan med budget. Årsmötet beslutade att fastställa förslaget.

§ 14 Fastställande av årsavgiften för verksamhetsåret 2026/2027
Styrelsen föreslog en höjning av årsavgiften med 20 kr, från 230 kr till 250 kr. Årsmötet beslutade enligt förslaget.

§ 15 Motioner
Inga motioner har inkommit.

§ 16 Övriga frågor
Inga övriga frågor.

§ 17 Mötets avslutande
Mötesordföranden lämnade ordet till föreningens ordförande, som tackade alla för visat intresse och förklarade årsmötet avslutat.

Ann-Charlotte Westlund Mötesordförande	Peter Björk Mötessekreterare
Claes Ziegler Justerare	Jan-Olof Johansson Justerare

HalmstadBudet är ett informationsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar.
© Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare.
Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad.
Layout: Christel Ek.

Tryck: Bredablick i Halmstad AB.
FGH, Aschebergsgatan 1, 302 38 Halmstad.
Tel: 035-214040 Hemsida: www.gamlahalmstad.se
E-post: info@gamlahalmstad.se. Kansliet är öppet: måndag-fredag 9-11.